19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 219 (1225)

Ազգ
Azg armenian daily

Գագիկ Ջհանգիրյանը նո՞յնպես հրաժարական տվեց

Ակներեւաբար, հրաժարականների շղթան Հայաստանում տակավին չի փակվել: Հավաստի աղբյուրներից Փաստ գործակալությանը հասած տեղեկությունների համաձայն իր զբաղեցրած պաշտոնից ազատվելու դիմում է ներկայացրել նաեւ ՀՀ արդարադատության առաջին փոխնախարար Գագիկ Ջհանգիրյանը: Հրաժարականի պատճառները տակավին հայտնի չեն:

ՓԱՍՏ

Կառավարությունը վճարում է պարտքերը

Ֆինանսների նախարարության տեղեկատվության համաձայն, արդեն սկսվել է բյուջետային հիմնարկների աշխատողների սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսների աշխատավարձերի պարտքերի վճարումը, որը նախատեսվում է ավարտել նոյեմբերի 20-ին: Սկսվել է նաեւ նոյեմբեր ամսվա աշխատավարձերի վճարումը պետական ծառայողներին: Ձեռնարկվում են միջոցներ մինչեւ նոյեմբերի վերջ վճարելու բոլոր բյուջետային հիմնարկների աշխատողների աշխատավարձերը:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

ԿԸՀ-ն ընդդեմ «եվրոպական ստանդարտների՞»

ԿԸՀ նախագահը կասկածի տակ է դնում դիտորդների գիտելիքները ՀՀ օրենքներից

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՍԴ-ի նոյեմբերի 18-ի նիստի սկզբում շարունակվեցին ներկայացվել նոր միջնորդություններ կողմերի կողմից, ինչպես նաեւ նախորդ նիստում արված միջնորդությունների վերաբերյալ ներկայացվեցին ՍԴ-ի որոշումները: Մասնավորապես, Շ. Քոչարյանի միջնորդության մեջ ամրագրված 1117 փաստաթղթերից ՍԴ-ն ընդունեց 1050-ը, որոնք, ըստ ՍԴ-ի, իրավական արժեք են ներկայացնում: Այնուհետեւ պատասխանող կողմ հանդիսացող ԿԸՀ-ն միջնորդություն ներկայացրեց չընդունել այդ փաստաթղթերը: Սակայն արդեն նիստի վերջում ՍԴ-ն որոշում կայացրեց չբավարարել ԿԸՀ-ի միջնորդությունը: Քոչարյանը դարձյալ նիստի վերջում 2-րդ միջնորդությունը ներկայացրեց ընդունել բոլոր 1117 փաստաթղթերը, նշելով, որ «գործի լիության համար պետք է ապացույցների ողջ համակարգն ընդունել»: ՍԴ-ն մերժեց, որ չընդունված փաստաթղթերը իրավական տեսակետից թերի են:

Սա՝ նիստի վերջում: Իսկ մինչ այդ...

ՍԴ-ի առավոտյան նիստում Ա. Մանուչարյանի ներկայացուցիչ Մ. Զոլյանը հանդես եկավ ելույթով: Նա նշեց, որ համաձայն ՍԴ-ի մասին ՀՀ օրենքի, ինքը կաշխատի «զերծ մնալ քաղաքական հայտարարություններից, բայց քննարկվող հարցի բնույթը դժվարացնում է խնդիրը»: «Մեր քննարկումը, ինչքան էլ ձգտենք մնալ իրավական շրջանակներում, այս քննարկումն ինքնըստինքյան ունի քաղաքական եւ հասարակական մեծ հնչեղություն», նկատեց Զոլյանը: Նա միաժամանակ գոհունակություն հայտնեց դիմումի քննարկման ընթացքից: Այս առումով նա ափսոսանք հայտնեց 1995 թ. հուլիսի 5-ի ընտրությունների եւ հանրաքվեի արդյունքների շուրջ, հրապարակային քննարկում չծավալվելուց: Ողջունելով ՍԴ-ի դահլիճում տիրող փոխհարգալից մթնոլորտը, Զոլյանը միաժամանակ ընդգծեց, որ չի կարելի մոռանալ դահլիճից դուրս առկա քաղաքական-հասարակական իրողությունները: Մասնավորապես այն, որ այսօր դիմող կողմերն ազատության մեջ են միայն խափանման միջոցը փոխվելու հետեւանքով: Այնուհետեւ նա նկատեց, որ «զավեշտ անարդարությունն ու աբսուրդը Հայաստանում սովորական երեւույթ են դարձել, եւ մենք միայն այսօր դրանց չափերի մասին ենք վիճում, այլ ոչ թե՝ երեւույթի»: Ըստ այդմ նա ավելացրեց, որ, փաստորեն, ՍԴ-ում չի վիճարկվում օրինախախտումների փաստն ինքնին, այլ դրանց ծավալը: Զոլյանը նկատեց, որ անգամ 1 անճշտության դեպքում ընտրություններում կատարված օրինախախտումը պետք է դառնար քննության առարկա, քանի որ մեկ ձայնն էլ կարող է որոշիչ լինել, ուր մնաց՝ 4000 քվեի այն տարբերությունը, որն առկա է ՍԴ-ի զեկույցում:

Տես # էջ 2

Կառավարությունում կգործի սփյուռքի բաժին

Ինչպես տեղեկացանք կառավարության լրատվության ծառայությունից, ավարտին են կառավարության աշխատակազմի վերակառուցման աշխատանքները: Կառավարության նոր կառուցվածքի կարեւորագույն նորույթներից մեկն այն է, որ վարչապետի աշխատակազմում նախատեսված է առանձնացնել սփյուռքի հետ կապերի առանձին բաժին, որի նպատակն է Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններին հաղորդել նոր որակ, նպաստել առավել գործուն կապերի արդյունավետության բարձրացմանը, ինչպես նաեւ յուրաքանչյուր սփյուռքահայի հնարավորություն ընձեռել իր նպաստը բերելու հայրենի տնտեսության աճին:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

ՀՀ վարչապետի եւ Երեւանի քաղաքապետի մոտ

Նախանցյալ օրը Երեւանում գտնվող լիբանանահայ հայտնի գործարար, Հայ եկեղեցու Լիբանանի խորհրդի փոխատենապետ եւ Թեքեյան Մշակութային Միության ատենապետ Վարդան Ուզունյանն անցյալ շաբաթ օրը մի քանի ժամ տեւած հանդիպում ունեցավ ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանի հետ: Շնորհավորելով վարչապետին այդ բարձր եւ պատասխանատու պաշտոնում նշանակվելու առթիվ, Վարդան Ուզունյանը Ա. Սարգսյանին տեղեկություններ տվեց Լիբանանի Թեքեյան խնամակալների մասին, Երեւանում կառուցվող «Թեքեյան կենտրոն» նախագծի մասին: Այնուհետեւ խոսակցությունը ընդգրկել է ընդհանուր հայ ազգային մտահոգություն ներկայացնող մի շարք հարցեր: Հյուրի խնդրանքով վարչապետը բացատրություններ տվեց ՀՀ նոր կառավարության գլխավոր ծրագրերի, առաջնահերթ խնդիրների ու հարցերի մասին:

Երեկ, Վարդան Ուզունյանն այցելեց Հայաստանի Թեքեյան Մշակութային Միության նախագահ, կինոռեժիսոր Երվանդ Հախվերդյանի ուղեկցությամբ, Երեւանի նոր քաղաքապետ Վանո Սիրադեղյանին: Հյուրի խնդրանքով քաղաքապետը տեղեկություններ տվեց մայրաքաղաքի ներկա վիճակի եւ այդ խնդիրների մասին, իր հերթին հետաքրքրվեց լիբանանահայության վիճակով: Վ. Ուզունյանը եւ Վ. Սիրադեղյանը քննարկեցին համագործակցության հնարավորություններ, մասնավորապես Երեւանի «Թեքեյան կենտրոն» շենքի շինարարության ընթացքի եւ հետագա աշխատանքների, ինչպես նաեւ Հայաստանում մշակութային կյանքը վերակենդանացնելու գործում ԹՄՄ-ի կողմից տարվող աշխատանքների մասին:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հելսինկիում Ադրբեջանը սպառնում է վետո դնել միացյալ հայտարարագրի վրա

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Լեռնային Ղարաբաղի հարցով Հելսինկիում այսօր հանդիպում են անկախացման Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ներկայացուցիչները: Վաղը նույն քաղաքում սկսվելու է Ղարաբաղին նվիրված միջազգային համաժողով: Այսօրվա հանդիպումը միջնորդում են ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ Ռուսաստանն ու Ֆինլանդիան, իսկ համաժողովին մասնակցելու են Մինսկի խմբի բոլոր 11 անդամները: Նրանք փորձելու են հայտարարագիր մշակել դեկտեմբերին Լիսաբոնում անցկացվելիք ԵԱՀԿ գագաթաժողովի համար: «Թըրքիշ դեյլի նյուզ» թերթը գրում է, որ այսօրվա հանդիպումը կոչված է կանխելու Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջեւ հնարավոր վիճաբանությունը, որ կարող է ծագել հայտարարագրի շուրջ: Ադրբեջանը պահանջում է, որ Լեռնային Ղարաբաղի խնդրին վերաբերող իր բոլոր դրույթները ներառվեն հայտարարագրում, սպառնալով հակառակ դեպքում վետո դնել միացյալ հայտարարագրի վրա: Ըստ նույն թերթի, Մինսկի խմբի վերջին հանդիպմանը Թուրքիան Հայաստանին ու Ադրբեջանին խնդրել էր առանց ծայրահեղ կեցվածքի մոտենալ այդ հարցին: Թուրքիայի «Անատոլու» լրատվական գործակալությունը հաղորդեց, որ Հեյդար Ալիեւը Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելին ու վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանին խնդրել է Լիսաբոնում աջակցել Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի շուրջ քննարկումներում: Հելսինկյան հանդիպումներին մասնակցում են Հայաստանի փոխարտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը եւ Լեռնային Ղարաբաղի արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը:

ՄԻՋԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ

Պետդումայի պատվիրակությունը Հայաստան կայցելի հաջորդ շաբաթ

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի խորհրդարանի ներկայացուցչական պատվիրակությունը է հաջորդ շաբաթ այցելելու Հայաստան եւ Վրաստան: Այդ մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին այսօր հաղորդել է Պետական դումայի փոխնախագահ Միխայիլ Գուցերիեւը: Այցը ձեռնարկվելու է Պետդումայի խորհրդի որոշմամբ համապատասխան Հայաստանի եւ Վրաստանի խորհրդարանների հրավերով: Պատվիրակության կազմի մեջ կմտնեն Ռուսաստանի խորհրդարանի ստորին պալատի բոլոր խմբակցությունների եւ պատգամավորական խմբերի ներկայացուցիչները, հավանաբար նաեւ Դաշնության խորհրդի անդամներ: Պատվիրակությունը կգլխավորի պալատի փոխնախագահ Միխայիլ Գուցերիեւը, որը նաեւ Պետական դումայի Կովկասի եւ Ռուսաստանի հարավի գործերի մշտական խորհրդի նախագահն է:

Նրա կարծիքով, այդ այցը անչափ կարեւոր է Ռուսաստանի Դաշնության, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջխորհրդարանական կապերի հետագա զարգացման համար:

Նոյեմբերի 17-ին Համբուրգում բռնցքամարտի համաշխարհային կազմակերպության (ԲՀԿ) աշխարհի առաջնության եզրափակիչում հանդիպեցին հայազգի Արթուր Գրիգորյանը եւ Մարկ Յակուբովսկին Միացյալ Նահանգներից: Համախոհության հայ մարզասերների մրցավճռում միավորների տարբերությամբ հաղթեց Գրիգորյանը եւ իր թեթեւ քաշային կարգում հռչակվեց ԲՀԿ-ի աշխարհի չեմպիոն:

ՌՈՅԹԵՐ - ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Այն վնասը, որն հանուր առմամբ Ռուսաստանը կրել է «Մարս-96» միջմոլորակային կայանի արձակման անհաջողության պատճառով, գնահատվում է շուրջ 122 միլիոն դոլար: Այս մասին մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտնել է Ռուսաստանի տիեզերական գործակալության գլխավոր տնօրենի տեղակալ Յուրի Միլովը: Տիեզերական սարքը, բնականաբար, ապահովագրված չի եղել:

ԲԵԼԱՌՈՒՍ

Իրավիճակն ավելի սրվեց վարչապետի հրաժարականից հետո

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», BBC: Բելառուսի վարչապետ Միխայիլ Չիգիրը հրաժարական տվեց, որը սակայն դեռ չի ընդունվել նախագահ Լուկաշենկոյի կողմից: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, վկայակոչելով Գերագույն խորհրդի ղեկավարությանը, հայտնեց, որ այդ քայլի պատճառն այն է, որ կառավարության ղեկավարը համաձայն չէ նախագահ Լուկաշենկոյի՝ իշխանության մյուս ճյուղերի հետ հակամարտություն առաջացրած քաղաքականության հետ: Իսկ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն մեղադրեց երկրի խորհրդարանին, հայտարարելով, որ այն ճնշումներ է բանեցրել վարչապետի վրա, պարտադրելով, որ Միխայիլ Չիգիրը եւ ողջ կառավարությունը հրաժարական ներկայացնեն: Խորհրդարանի նախագահ Սեմյոն Շարեցկին ասաց, թե Չիգիրը հրաժարական է ներկայացրել, բողոքելով նախագահի կողմից նոյեմբերի 24-ին անցկացվելիք հանրաքվեի դեմ, որով Լուկաշենկոն ցանկանում է հաստատել իր իրավունքները ընդլայնող նոր սահմանադրություն: Չիգիրը պատգամավորներին ասել է, թե ինքը կհրաժարվի իր պարտականություններից, եթե նախագահը չընդունի տնտեսության եւ քաղաքականության բնագավառներում մի շարք նախապայմաններ, այդ թվում՝ հանրաքվեն չեղյալ հայտարարելու պահանջը: Չիգիրի հրաժարականը մեծ հարված կհասցնի Լուկաշենկոյի համար, քանի որ Բելառուսի վարչապետը մինչ այժմ նրան հավատարիմ պաշտոնյաներից մեկն էր համարվում:

Նախագահ Լուկաշենկոն հայտարարեց, թե ինքը կդիմի ամենակարեւոր քայլերի, ընդդեմ խորհրդարանի, եթե կառավարությունը հրաժարական ներկայացնի: Իսկ խորհրդարանն այսօր արտահերթ նիստ է նախատեսում անցկացնել, քննարկելու համար ոստիկանության եւ ներքին գործերի կողմից ցուցարարների դեմ կիրառված բռնամիջոցները, որի հետեւանքով տեղի ունեցած բողոքի ցույցի շուրջ 10 մասնակիցներ վնասվածքներ ստացան:

Կասպիյսկում 9 հարկանի բնակելի շենք պայթեցվեց

18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», BBC: Ավելի քան 500 մարդ է մնացել անօթեւան Դաղստանյան Կասպիյսկ քաղաքում տեղի ունեցած պայթյունի հետեւանքով 9-հարկանի բնակելի շենքում, որտեղ ապրում էին ռուսական սահմանապահ զորքերի սպաների եւ ենթասպաների ընտանիքները: Նոյեմբերի 15-ի լույս 16-ի գիշերը պայթյուն է տեղի ունեցել, որի հետեւանքով, ըստ Ռուսաստանի [illegible] պաշտոնական տվյալների, զոհվել է 42 մարդ: Զոհվածների թիվը կարող է հասնել 50-ի, քանի որ ենթադրվում է, որ փլատակների տակ դեռեւս 14 մարդ կա: Զոհվածներից 15-ը երեխաներ են, իսկ 8 հոգու [illegible] գտնվում են [illegible]: Մինչ այսօր փլատակներից դուրս է բերվել 60 մարդ: Ռուսաստանի [illegible] պատասխանատվությունը [illegible] հայտարարությամբ, [illegible] պայթյունը [illegible] ահաբեկչական [illegible]:

ԱԶԳ

ընթացքին

[illegible]

ՄԱՀԱՄԱՆԱՉՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆ

ԿԲՀ-ն ընդդեմ «եվրոպական ստանդարտների՞»

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Պետական բնակարանների սեփականաշնորհման ժամկետը երկարաձգվեց ևս 6 ամսով

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ազգային ժողովը նոյեմբերի 18-ի նիստում ընդունեց և փոփոխություն մտցրեց «ՀՀ պետական և համայնքային բնակարանային ֆոնդի սեփականաշնորհման մասին» օրենքում, ըստ որի այդ օրենքով նախատեսված բնակարանային ֆոնդի սեփականաշնորհման վերջին ժամկետը այս տարվա դեկտեմբերի 31-ից հետաձգվեց ևս 6 ամսով՝ մինչև 1997 թ. հունիսի 30-ը: Նման որոշում կայացնելու անհրաժեշտությունը ՀՀ քաղաքաշինության նախարար Ֆելիքս Փիլոսյանը բացատրեց նրանով, որ այս տարի տեղական ինքնակառավարման [illegible] բնակարանների սեփականաշնորհումը ժամանակավորապես դադարեցվել էր: Բացի այդ, այս օրենքով նախատեսված է սեփականաշնորհել նաև անավարտ շինարարության օբյեկտ հանդիսացող բնակելի շենքերը, որոնց ամբողջական ֆինանսավորումն անհնար է իրականացնել մինչև դեկտեմբերի 31-ը:

Ներկայումս, օրենսդիր մարմնի համաձայն, սեփականաշնորհվել է մոտ 24 մլն քառակուսի մետր պետական բնակֆոնդի շուրջ 78 տոկոսը՝ մոտ 19 մլն քառակուսի մետր:

ԱԺ-ի վրա հարձակվողներից կալանքի մեջ է տասնյոթ մարդ

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 1996թ. սեպտեմբերի 25-ին Ազգային ժողովի շենքի վրա հարձակում գործելու հետևանքով տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ էին ստացել ԱԺ պատգամավորներ, աշխատակազմի անդամ[illegible] Այժմ կալանքի մեջ է 17 մարդ:

[illegible]

«31-Ի» ԳՈՐԾԸ

Թուրքմենստանի քաղաքացին Հայաստանում մեղադրվում է հայրենիքի դավաճանության մեջ

ՀՀ դատախազությունը հայրենիքի դավաճանության մեջ է մեղադրում նաև «Վահան Հովհաննիսյան+30» գործով ամբաստանվող Կարեն Հ. Կարապետյանին, որը Թուրքմենստանի քաղաքացի է: Նրա դատապաշտպանը, բավականին երկար կանգ առնելով այս հանգամանքի վրա, նկատել էր, որ «նախաքննական մարմինը նրա քաղաքացիությունը հաստատող ոչ մի փաստաթուղթ չի կցել քրեական գործին: Նրան մեղադրում են հատկապես Վազգեն Սարգսյանին ահաբեկելու մտադրություն ունենալու համար:

Ամբաստանյալը, որը «Արաբո» ջոկատի կազմում ակտիվ մասնակցություն է ունեցել Արցախի ազատագրական պայքարին և հայտնի է իբրև հմուտ զինվորական, արհամարհանքով վերաբերվեց ճնշյալ այն բացատրությանը, թե 5 միավոր զենքը բավարար չի եղել Վազգեն Սարգսյանին սպանելու համար: Մակայն նույն մեղադրական եզրակացությունում նշվում է, որ այդ զենքերով նրանք պատրաստվում էին գրոհել զորամասերից մեկի վրա: Ամբաստանյալը նշեց, որ նախարարին սպանելու մտադրություն ունենալու դեպքում մեկ ավտոմատն էլ բավարար էր: «Արաբո» ջոկատի բոլոր անդամները նրա մասին մեծ գովեստով էին խոսել, իսկ Վահան Հովհաննիսյանը մի առիթով հայտնել էր. «Պուշմանչիկ Կարենի հետախուզական աշխատանքը որոշ դեպքերում վեր է եղել մարդկային հնարավորություններից, այդ ընթացքում խոշոր գումար էին խոստացել նրա գլխի համար, որի մասին հաղորդում էր արտերկրյա ռադիոն»: Ա. Պ.

Կստեղծվի՞ մասնավոր ներդրումների խոշոր ընկերություն

[illegible]

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Էլեկտրաէներգիայի վարձավճարը ուշացնողը կվճարի տուգանք

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Հաջորդ տարվա հունվարի մեկից էլեկտրաէներգիայի վարձավճարը ուշացրած քաղաքացին ստիպված կլինի մուծել տուգանք: Այս մասին փաստվել է ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունում օրերս կայացած խորհրդակցությունների ժամանակ: Համաձայն նախարարության լրատվական ծառայության, վարձավճարի յուրաքանչյուր ուշացած օրվա համար նախատեսվում է գնորդից գանձել վճարված գումարի 0,5%-ի չափով: Ավելացնենք նաև, որ հունվարի մեկից նախատեսվում է հանրապետությունում ավելացնել էլեկտրաէներգիայի սակագները:

Կվերսկսվի հեղուկ գազի ներկրումը Իրանից

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Իրանից Հայաստան հեղուկ գազի ներմուծման դադարեցումը պայմանավորված է ֆինանսական որոշ դժվարություններով: Համաձայն «Հայգազ» ձեռնարկությունից ստացված տեղեկատվության, այդ հարցերը արդեն լուծվել են, և շուտով կվերսկսվի հեղուկ գազի ներկրումը: Ըստ տեղեկատվության, ընդհանուր առմամբ Հայաստան է բերվել շուրջ 700 տ հեղուկ գազ: Առաջիկայում կբերվի ևս 300տ:

Համայնքային ընտրությունները Ծովինարում ճանաչվեցին անվավեր

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Գեղարքունիքի մարզի Ծովինարի համանուն համայնքի նախագահի և ավագանու անդամների ընտրությունները ճանաչվել են անվավեր: Համաձայն ստացված տեղեկատվության, դա պատճառաբանվել է այն բազմաթիվ օրինախախտումներով, որոնք արձանագրվել են ընտրության ընթացքում: Ըստ տեղեկատվության, օրինախախտումների հետևանքով, համայնքային ընտրությունները Ծովինարում դադարեցվել են ժամկետից շուտ: Մեր ստացված տեղեկատվությամբ, խախտումների կապակցությամբ հարուցվել է քրեական գործ: Ներկայումս ընթացքի մեջ է գործի հետաքննությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 5 օրը մեկ
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՀԱԿՅԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յոդվածը «Ազգին» պատասխան է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

«Աշխարհն ընկղմված է մի բարոյազուրկ ճահճի մեջ». 1996-ի նոյեմբերի 11-ին ՄԱԿ-ում տենդում լույս է տեսել «Զինված բախումների ազդեցությունը երեխաների վրա» զեկույցի հեղինակ ՄԱԿ-ի փորձագետ տիկին Գ. Մաշելը։ Նշված զեկույցը աշխարհը ցնցող [illegible] են, այդ միլիոնավոր երեխի [illegible] գյուղերում և խաղերում, փողոցներում և բակերում...

Էթնիկ, կրոնական և այլ ծագում ունեցող այդ բախումների պատճառով խաղաղ բնակչությունը փաստորեն դուրս է եկել ճակատային գիծ, առավել պատերազմի զոհե-

ներգրավումը պատերազմական գործողությունների մեջ, բայց չեն երեխաներին շրջել հնարավոր ականապատված տարածքներում և այլն։

Առավելին ներկա գտնվող փախստականների գրասենյակի ներկայացուցիչ պարոն Ռոբինսոնը նշեց, որ իրենց գրասենյակը համագործակ-

ՄԱԿ

Պատերազմներում զոհվածների 90 տոկոսը խաղաղ բնակիչներ են

Նրանց կեսը՝ երեխաներ

Այս տարի UNICEF-ը նշում է իր հիմնադրման 50-ամյակը։ ՄԱԿ-ի համակարգում 1946-ին ստեղծված այդ կազմակերպության նպատակն էր Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ընթացքում հաշմանդամ դարձած, օթևան կորցրած, որբացած, հոգեկան ծանր ապրումներ տարած երեխաներին տեր կանգնել և երաշխավորել նրանց «կյանք մտնելու» գործընթացը։ 1996-ին երեխաները կրկին նույն վիճակում են...

շուրջ 30 պատերազմներում զոհված երեխաների տասնապատկերի մասին մինչև օրս կատարված ամենախոր վերլուծությունն է։ Տիկին Մաշելը, որ նախկինում Մոզամբիկի կրթության նախարարն էր, զեկույցը պատրաստելու համապատասխան հետազոտություններ է անցկացրել նախկին Հարավսլավիայում, Հյուսիսային Իռլանդիայում, Լիբանանում, Անգոլայում և այլ բռնաճնշման այլ երկրներում։

Այսօր տիկին Գ. Մաշելը Հայաստանում է։ Նոյեմբերի 18-ին ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում նա հանդիպման էր հրավիրել լրագրողներին, որի նպատակն էր հասարակությանը ծանոթացնել նշված զեկույցի բովանդակությանը, քանզի Հայաստանը նույնպես այն երկրներից է, որտեղ վերջին տասնամյակի ընթացքում, ռազմական գործողությունների հետևանքով տուժել է [illegible] երեխաների [illegible] մի միլիոնը դարձել է հաշմանդամ, այնքան [illegible] միլիոնը մնացել է որբ, [illegible] շուրջ 10 մլն երեխաների հոգեկան խանգարումներ։ Նման խայտառակ [illegible], բաց տիկին Մաշելի, հետևանք են այն բանի, որ ներկայիս պատերազմական գործողությունները ոչ այնքան տարբեր [illegible] միջև

րի 90 տոկոսից ավելին, որի մեջ կեսը կազմում են երեխաները։ Զեկույցը, որը տիկին Մաշելի ղեկավարած երկու տարվա մանրամասն աշխատանքների և խորհրդակցությունների արդյունք է, դատապարտելով «աշխարհում տիրող այն [illegible] ու [illegible], որի [illegible] պատճառն է», միևնույն ժամանակ առաջարկում է «գործնական և իրականանալի ծրագրեր» նշված [illegible] նպատակով։ Առաջարկությունների մի մասը, բաց տիկին Մաշելի, պետք է ու կիրառելի դառնա նաև Հայաստանում [illegible] կոչ է արված դադարեցնել 18-ից ցածր երեխաների

ցում է UNICEF-ի հետ, [illegible] փաստորեն նույնն է փախստականների մեծ մասը կազմում են կանայք և երեխաները։ Նա նշեց, որ իրենց գրասենյակի կառուցվածքում հիմնադրվել է մի բաժին, որ զբաղված է հատկապես նշված տարիքային երեխաների խնդիրներով։

Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների կենտրոնի տնօրեն պարոն Կարապետյանը իր հերթին տեղեկացրեց [illegible] այդ հարցին, նշեց, որ զոհված 2 միլիոնի մեջ որոշ տոկոս են կազմում նաև հայ երեխաները, և Հայաստանը որպես համապատասխան կոնվենցիաներ ստորագրած պետություն, պարտավոր է հարգել երեխաների պաշտպանությանն ու իրավունքներ։

Այն հարցին, թե ինչու տիկին Մաշելը [illegible] չի անցկացրել ժամանակահատվածում Լեռնային Ղարաբաղում, ՄԱԿ-ի փոխ [illegible], որ [illegible] այսօր [illegible] ակտիվ գործողություններ [illegible] չէ։

ԱՐԵՎ ԴԱԶՅԱՆ

Հակոբ Հակոբյան. «Իմ վերջին հանգրվանը Հայաստանը պետք է լինի»

Մարսելահայ 75-ամյա Հակոբ Հակոբյանի հետ ծանոթացել եմ երկու տարի առաջ. մի ցուրտ ու մութ օր, երբ նա իր հայրենակիցներին օգնություն էր բերել՝ տաք շորեր, դեղորայք։ Այցելում էր Երևանի բազմազավակ ընտանիքներին՝ իր նյութական օգնությունը և բարոյական աջակցությունը ցույց տալիս։

Օրեր կրկին զանգահարեց իմ բարեկամը՝ Հակոբ Հակոբյանը։ Ասաց՝ եկել եմ, այս այցելությունը 20-րդն է՝ սկսած 1991 թվականից։

Եկել է տարին 3-4 անգամ, ամեն անգամ իր հետ բերելով այն, ինչ հարկավոր է Արցախի դաշտերում զինվորին ու [illegible], Հայաստանի [illegible] գոտու բնակչին կամ դաժանորեն դժվարության, աղքատության մեջ գտնվող մարդուն։

«Ամեն անգամ Հայաստան գալով ուրախանում եմ, տեսնելով, որ կյանքը փոխվում է, ասում է Հակոբ Հակոբյանը, որ մարդկանց երեսին ժպիտ կա, գեղեցիկ երիտասարդ սերունդ է հասունանում։ Սա արտաքինը, իսկ ներքուստ գիտեմ, որ դեռ շատ են նյութական դժվարության մեջ գտնվող, հացի կարոտ մարդիկ։ Այդ մարդկանց աջակցություն է պետք»։ Իր իսկ խոստովանությամբ, Հակոբ Հակոբյանի 6 զավակ ունեցող ընտանիքը այնքան էլ հարուստ չէ։ Բայց ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամ գիտի, որ վաստակածի մի մասը պետք է կողմի գնի, հավաքի Հայաստանի և Արցախի համար գնումներ կատարելու նպատակով։ Բարեգործական այս «խենթը» մարդու գործունեության մասին իմանալով, շատ մարսելահայեր և ֆրանսիացիներ ինչ-որ բան ավելացնում են այն ամենին, ինչ ստեղծում է Հակոբյանների ընտանիքը։

«Սիրտս Ֆրանսիայի է, ասում է Հակոբ Հակոբյանը, և նրա կողքից ամբողջ Ֆրանսիայում բարեկամներ շատ

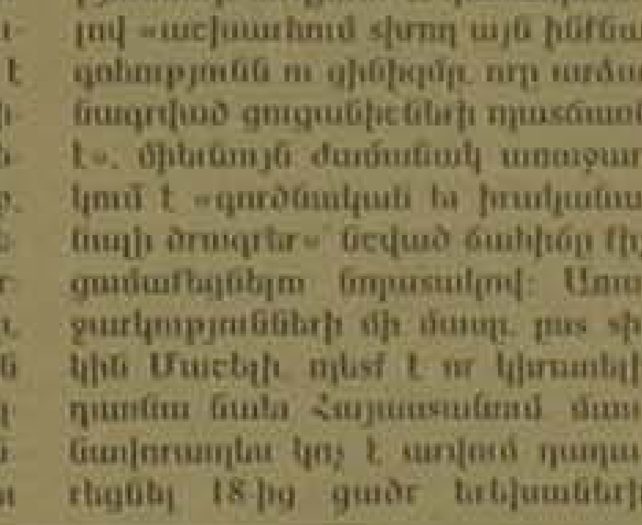

ունեմ։ Նրանք էլ՝ յուրաքանչյուրը իր չափով ձգտում է աջակից լինել այս բարեգործությանը»։

Այս անգամ Երևան բերված բեռների կշիռը 15 տոննայից ավելի է։ Կրկին ամենից, միայն նոր հագուստեղեն, դեղորայք։ Ֆրանսիական այցելության ժամանակ յուրովի ռոմանտիկությունն է կատարում՝ նախ և առաջ ինչ է հարկավոր դժվարության մեջ գտնվող մարդուն։

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում 75-ամյա այս մարդը երկու անգամ սրտի վիրահատություն է տարել և, բնականաբար, բժիշկները խորհուրդ չեն տալիս ինքնաթիռ նստել, ծանրաբեռնված աշխատել։ Ամեն անգամ Երևան գալուց առաջ այցելում է իր բժշկին ու ասում. «Ժողովուրդը կարիքի մեջ է, և պետք է երթամ»։ Ուրիշ բան չի մնում բժշկին,

բան նոր դեղորայք նշանակել, խորհուրդներ տալ և անգամ անհրաժեշտ ստուգումներ առաջարկել Երևանում կատարելու համար։

«Իմ սիրտը միայն Հայաստանում է հանգիստ, ասում է նա, երբ Ֆրանսիայում երկու-երեք ամսից ավելի եմ մնում, անհանգիստ եմ դառնում։ Դրանից են, երևի, այն տագնապները, որ ունենում է իմ սիրտը։ Ես ինձ այստեղ ավելի հանգիստ եմ զգում»։

Այս անգամ էլ նա Արցախ պիտի գնա, իր պապերի երկիրը։ Հայրը և մայրը Շուշիում են ծնվել։ Նախասադարյան [illegible] նրանց ղարաբաղցին հեռավոր ափեր է նետել։ Հակոբ Հակոբյանը Հայաստան է եկել 20-րդ անգամ։ Ասում եմ՝ հոբելյանական այցելություն է։ Ասում է՝ հերթական անգամ։ Երեք ամիս հետո կլինի 21-րդը։

«Դեռ զավակներս Հայաստան չեն եկել, եզրափակում է մեր զրույցը 75-ամյա հայրենասերը։ Այն, ինչ բերում եմ, հիմնականում նրանց աշխատանքի արդյունքն է։ Իմ վեց զավակները դեռ ժամանակ կունենան Հայաստան գալու։ Մեծ տարիքի մարդ եմ, ամեն ինչ կարող է պատահել։ Երկու հայկական պատգամ ունեմ նրանց։ Ինձ համար վերջին հանգրվանը պիտի լինի Շուշին կամ Հայաստանը, և հետո նրանցից ամեն մեկը պիտի շարունակի իմ գործը՝ [illegible] մի մասը՝ մեծ բաժին հանելով հայրենիքին այնքան ժամանակ, մինչև Հայաստանն այնքան հզորանա, որ ինքը օգնի իր սփյուռքահայ զավակներին»։

Ռ. [illegible]

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Սերգեյ Մանասարյանը՝ ՀՀ արտգործնախարարի տեղակալ

Հայաստանի Հանրապետության նախագահի հրամանագրով Սերգեյ Հենրիկի Մանասարյանը նշանակվել է ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ։

Ս. Մանասարյանը ծնվել է 1959 թվականի փետրվարի 25-ին, Երևանում, ծառայողի ընտանիքում։ Նրա հայրը 30 տարի անընդմեջ ղեկավարել է Հայաստանի Պետպլանի տրանսպորտի ու կապի բաժինը, արժանացել հանրապետության վաստակավոր ծառայողի պատվավոր կոչման։ 1981 թ. Ս. Մանասարյանը գերազանցությամբ ավարտել է Հայկական գյուղատնտեսական ինստիտուտի մեխանիզացիայի ֆակուլտետը, 1984 թ.՝ «Հայգյուղմեքենայացում» գիտաարտադրական միավորման ասպիրանտուրան, 1987 թ.՝ արտոնագրման համամիութենական ինստիտուտի մոսկովյան դասընթացները։ 1981 թվականից աշխատել է ջրային տրոլեյների գիտահետազոտական ինստիտուտի ավագ ծառայող, «Հայգյուղմեքենայացում» ԳԱՄ-ում որպես ավագ ծառայող, 1984 թ.՝ կրտսեր, 1986 թ.՝ ավագ գիտաշխատող։ 1986 թվականին պաշտպանել է թեկնածուական թեզ և ստացել տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան։ 1989 թվականին նշանակվել է Հայաստանի Պետպլանի (հետագայում էկոնոմիկայի պետական կոմիտեի) գլխավոր մասնագետ, առաջատար մասնագետ, 1992 թվականին դարձել ՀՀ փոխվարչապետի օգնական։ 1992 թ. Ս. Մանասարյանը ստանձնում է Հայաստանի վարչապետի աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնը, 1994 թ. նշանակվում ՀՀ կառավարության գործերի կառավարիչ։ 1995 թ. հուլիսից ս. թ. նոյեմբերը նա ՀՀ կառավարության խորհրդատու-նախարարն էր։ Նույն թվականի փետրվարից ղեկավարում էր ՀՀ էկոնոմիկայի կառավարման կատարելագործման ուղղությամբ առաջարկություններ մշակող կառավարական հանձնաժողովը։

Ամուսնացած է, ունի 2 դուստր։ Եղբայրը՝ Գրիգոր Մանասարյանը ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալներից է, տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, գիտության ու տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր (1982 թ.)։

Ինչպես մեզ հայտնի դարձավ, Ս. Մանասարյանը կզբաղվի ԱՊՀ, Եվրամիության և միջազգային տնտեսական կազմակերպությունների հետ կապերով։ Մինչ նոր կառավարության ձևավորումը այդ հարցերը վարում էր առանձին նախարար, որի պաշտոնը լուծարվել է։

ՏԻԳՐԱՆ Ա[illegible]

ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

ԿՀԽ-ն կին լիդերների սերունդ է դաստիարակում

Արտասահմանյան երկրների հետ համագործակցության և մշակութային կապերի հայկական ընկերությունում երեկ տեղի ունեցավ Կանանց հանրապետական խորհրդի (ԿՀԽ) հովանու տակ գործող կին լիդերների դպրոցի առաջին շրջանավարտների ավարտական շնորհանդեսը։ Դպրոցը հիմնվել է 2 տարի առաջ, ԿՀԽ անմիջական նախաձեռնությամբ՝ կանանց հիմնահարցերով զբաղվող կազմակերպությունների լիդերներ դաստիարակելու, այսօր Հայաստանում շարժման ակտիվ մասնակիցների սերնդափոխությունն ապահովելու նպատակով։ Դասընթացները, որոնցում նախապես ընդգրկված էին 40 բարձրդասարանցիներ մայրաքաղաքի տարբեր կրթօջախներից, աղջիկներին տեսք է ծանոթացնեին կանանց միջազգային շարժման պատմությանը, ՄԱԿ-ում կանանց հիմնահարցերի առնչությամբ ընդունված հիմնարար փաստաթղթերին և գործնական աշխատանքի հնարավորություն ստեղծեին նրանց հետագա աշխատանքի համար։

Շնորհանդեսը բացելով, ԿՀԽ նախագահ Նորա Հակոբյանը շնորհավորեց դպրոցի սանուհիներին, նշելով, որ կին լիդերների ձևավորման

այս առաջին փորձը (տիկին Հակոբյանն այն «զավեշտ դպրոց» անվանեց) հետագայում կլրացվի ծավալային աշխատանքով, շրջանավարտներով համալրված ԿՀԽ երիտասարդական կոմիտեի նախագահը կընդգրկվի ԿՀԽ նախագահության կազմում։ Դպրոցի ծրագրերի մեջ մտնում է Գյումրիից և Վանաձորից հավաքված խմբերի ներգրավումը։

Շնորհանդեսի ընթացքում, որ անցավ գրական-երաժշտական կոմպոզիցիայի, փոխադարձ շնորհավորանքների և շնորհակալությունների ոգով, ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերի ներկայացուցիչ Անահիտ Սիմոնյանը աղջիկներին հանձնեց կանանց նկատմամբ խտրականության դրսևորումների մասին ՄԱԿ-ի կոնվենցիան՝ այն համեմելով բարեմաղթանքներով, վերջում, վստահություն հայտնելով, որ կին ապագա լիդերները «իրենց տեղը կգտնեն թե ԿՀԽ, թե կանանց այլ կազմակերպությունների, թե ՄԱԿ-ի հայաստանյան կառույցներում», տիկին Հակոբյանը դպրոցի 11 շրջանավարտներին հանձնեց ավարտական վկայականները։

Շնորհանդեսի կազմակերպմանն օժանդակել էր «Պարադիզ» ՍՊԸ-ն։

Լ. Պ.

ՀԵՏԱՔՆՆԱԿԱՆ

Առաքելի համայնքի ղեկավարի ընտրությունը քողարկվել է ժողդատարանում

Առաքելի համայնքային ընտրական հանձնաժողովի նոյեմբերի 12-ի որոշմամբ Առաքելի համայնքի ղեկավարի ընտրությունը համարվել է կայացած այդ պաշտոնում գրանցելով Հայկ Հովհաննիսյանին։ Նույն համայնքի ղեկավարի թեկնածուներից Լյովա [illegible] նոյեմբերի 14-ին դիմել է Առաքելի ժողդատարան՝ համայնքային ընտրական հանձնաժողովի այդ որոշումը [illegible]

[illegible]

հայ կյանք

Գյուղը համայնքային կյանքով է ապրում

Տարիուկես առաջ եղել էի Կրասնոսելսկի շրջանի Մարտունի գյուղում. «Ազգում» հրապարակվեց իմ ընդարձակ հարցազրույցը այդ գյուղի բնակիչ, նոր-նոր ձեւավորվող ֆերմերային տնտեսության հիմնական «դեմք» Արշակ Խաչատրյանի հետ: Եվ ահա օրերս կրկին բարեպատեհ առիթ ունեցա հյուրընկալվելու Խաչատրյանների գերդաստանում: Կրկին մի երկար զրույց ունեցա Արշակի հետ, որը հարկ եմ համարում ներկայացնել «Ազգի» ընթերցողներին, քանզի արծարծված խնդիրները կարծում եմ բավական առարկայական պատկերացում են տալիս այսօրվա գյուղաշխարհի, գյուղի մտահոգող հարցերի մասին:

– Կյանքն, ինչքան համոզվեցի, լավացել է:

– Ի՞նչ լավ, լավացել է: Երեք հիշո՞ւմ ես «Սեխարհի եւ վրա գուրքին էր»: Գուրանը որ բանեց, խաղաղություն եղավ, կյանքն անտայման կլավանա: Գյուղացին, առավել, հանց մյուսները, տոկուն է: Թե աստծո՞ւ շատ բան է փոխվել, չէ՞, վիճակն էլի ծանր է, աշխատանքը՝ ծով: Առավոտից-գիշեր չարչարվում ենք: Բայց արդյունք էլ, փառք Աստծո, ստանում ենք, կամաց-կամաց ավելի ու ավելի շատ: Եվ մեր հոգսն ենք հոգում, եւ խաղաղապահ հարազատներին լավից-վատից հասնում ենք կարտոֆիլ, կաղամբ, յուղ ու պանիր, միրգ:

– Դու քո տնտեսությունից խոսիր:

– Ի՞նչ խոսեմ: Վարելահողս չի ավելացել, նույն 1,8 հեկտարն է, գումարած 3 հեկտար խոտհարքը: Ծախող չինի, բեկում պարտք կանեմ ու նոր հողակտորներ կգնեմ, որովհետեւ երբ ուզում ես կարգին գյուղատնտեսությամբ զբաղվել, իսկական ֆերմեր դառնալ, պիտի շատ հող ունենաս: Եղածը հիմա հազիվ մեր գերդաստանի կարիքներն է բավարարում, այնքան ապրանքային արտադրանք չենք տալիս, որ շուկա հանենք, պետությանն օգնենք: Բայց առայժմ հող վաճառող չկա:

– Ասենք վաճառող եղավ, գյուղի մյուս ծայրին: Էլի «բազկինակային» հողագործություն չի՞ դառնա:

– Չէ, կառնեմ, կփոխեմ իմ հողակտորին կից մեկ ուրիշի հողակտորի հետ, ահա եւ դաշտս կմեծանա, մեքենայացման անցնելու դուռ կբացվի, այդինքն՝ մեխանիզմ օգտագործելը շահավետ կլինի, բերքատվությունը կաճի: Ով չի կարողանում, չի ուզում հողի վրա չարչարվել, դրանով չպիտի զբաղվի: Ամերիկաներում ո՞նց է, երեք հոգի գյուղատնտեսությամբ են զբաղվում, 97-ին լիուլի կերակրում են, հլա դեռ Հայաստանի պես [illegible] էլ օգնություն են ուղարկում: [illegible] մեզ մոտ մի գյուղացին մի [illegible] էլ չի պահում, ընդհ՞ր է: Թե՞ մեր գյուղացին աշխատասեր չէ: Մեր պայմաններն են ուրիշ, նոր-նոր ենք ֆերմերային տնտեսության «պորտը բանել», ոչինչ, կամաց-կամաց կկարգավորվի... Ես [illegible] վարելահողը լրիվ օգտագործել եմ, բայց գյուղում մարդիկ կան, որ ի վիճակի չեն եղել: Գյուղում կա մոտ 200 հեկտար վարելահող, դրանից մի 150-ն է լիարժեք մշակվում: Որ համեմատում ենք երեւակա գյուղերի հետ, սա շատ լավ ցուցանիշ է, նրանցն ավելի պակաս է: Օրինակ, Կարմիրում սեփականաշնորհված վարելահողերի երեւի 10 տոկոսն է օգտագործվում, որովհետեւ նրանք հիմնականում նստած են «Կարմիր խաչի», եւ ինչ գիտեմ էլ ում օգնությունների վրա: Ամեն ինչն էլ պետությունը տալիս է, դրա համար մի 1000 մետր կարտոֆիլ են ցանում, կաղամբ, անասուն են պահում, ուրիշ ոչինչ: Մեզ մոտ դա չկա, գյուղացին չաշխատի՝ չի ապրի: Բայց էլի գյուղի հաշվով մի 20–25 տոկոս վարելահող մնացել է անմշակ: Մեղադրելու չի, ձեռքով հնարավոր չի մշակել: Գնում ես տրակտորիստին խնդրում-աղաչում, փողն ու տակառ վառելիքն տալիս, մինչեւ բարեհաճի գա՝ գործը անի: Մինչեւ իր մոտիկներինն անում է, ագրոտեխնիկական ժամկետներն անցնում են, բերքը նվազում է: Էլ, աշնանացանը: Մեզ մոտ ամենալավ ժամանակը օգոստոսի 20-ից սեպտեմբերի 10-ն է, ավելի ուշ ցորենը ցանեցիր՝ եկող տարվա բերքը կասկածի տակ է, առատությունն էլ պատահականություն կլինի: Էս տարի գյուղում առաջինը ես եմ ցանել, էն էլ սեպտեմբերի 21-ին: Տրակտորիստները խոտ էին կրում, ժամանակ չունեին: Հետեւանքն էլ էն էր, որ մինչեւ հոկտեմբերի 15–20-ը գյուղում ցանք էին անում: Տրակտորիստին ձեռնտու էր գնալ մի լաֆեթ խոտ բերի, իր 3500 դրամն առնի, քան վարուցանք անի:

– Իսկ հնարավոր չի՞, որ մի քանի տրակտորիստ միանան, [illegible] մի ձեռնարկություն հիմնեն, որն ուրիշ բանով չզբաղվի, գյուղի՛ն սպասարկի, ասենք, պայմանագրային հիմունքներով:

– Դժվար թե: Գյուղացու հետ պայմանագիր կնքելը տրակտորիստին ձեռնտու չի: Գիտի, որ վաղ-ուշ իր դուռն ես գնալու, իրենից կախված ես, թե լավ որ ինքն է: Էլ ինչո՞ւ պայմանագրերով ինքն իրեն կաշկանդի: Լավը գիտե՞ս որն է. քո տրակտորն ունենաս, քո հնձիչը, կալսիչը, ցանքացանը: Սեփականությունից լավ բան չկա, ինչ քո «մուննաթին» տակ չլինես: Առայժմ այդպես չի, առայժմ սեփականաշնորհման ժամանակ լուծարված սովխոզի տրակտորներն ստացողներն են «իշխում»: Գները մասնավոր են, խիղճները չեն կորցնում, վերջին երկու տարում սպասարկումների վարձը չեն ավելացրել: Բայց դա էլ հարաբերական է: Ամեն ինչ կախված է նրանից, թե ինչ բերք կստանաս եւ ժամանակին՝ ինչպես կիրացնես: Երբ կարողանաս ինքդ վաճառել, ոչ թե վերավաճառողներին տաս, չես տուժի, գործը կտարածես, մի բերքն էլ առաջընթաց կունենաս, մի բան էլ հետ կգցես: Ենթադրենք, այս տարի գյուղում 3 տրակտոր վարել են, առաջին անգամ 1 ցորենցան է աշխատել, անսարք ընկած էր 4–5 տարի, տերը կարգի բերեց եւ գյուղին սպասարկեց, բայց էլի աշնանացանը ժամկետով անողները կային, բոլորին հասնել չկարողացավ: Վարելահողերի մոտ կեսն էլ առանց վարելու ցանվեց:

– Այդպես կարելի՞ է:

– Կարելի է Կարտոֆիլի դաշտերում, երբ մոլախոտ չկա, հնարավոր է կարտոֆիլը հանելուց հետո ցորեն ցանել: Բայց որ ցանեցիր, կարծում ես՝ պրծա՞ր: Գյուղում ամենավատը ցանքերի պահպանության վիճակն է: Նախիրից հետ ընկած, հիվանդ անասուններին առանց հսկողության բաց են թողնում՝ արտ ոտնատակ են տալիս: Որ ասեմ՝ բերքի 10 տոկոսն էդպես փչանում է, հավատա: Հանդապահ չունենք: Անպատասխանատվություն էլ հողի վրա չի լինում. էսօր քո անասունն է նրա արտում արածել, վաղը նրանը քո արտում կարածի: Բերել-գողն անել էլ չի լինի: Անասուն է, հանկարծ մի բան կպատահի, դե արի ու էդքան վնասը տուր տիրոջը: Հինգ տարի է՝ այդ վիճակին ենք: Ում ցանքերը գյուղին մոտիկ են, նա ամենից շատ է տուժում: Տեսնենք, գուցե համայնքային կառավարման որ անցնենք, նոր գյուղապետը բյուջեում փող կունենա, հանդապահ կպահի: Ասում են, մեր հարկերի 50 տոկոսը մեզ է մնալու: Էդ դեպքում շատ հարցեր կլուծվեն: Գուցե հովիվներ էլ կկարողանանք պահել, թե չէ մինչեւ այժմ գյուղացիները հերթով իրենք են անասունը արոտ տանում:

– Տարիուկես առաջ դժգոհում էիր պարարտանյութի ու թունաքիմիկատների պակասից:

– Հիմա կարգավորվել է, բերում են: Գներն էլ ոչինչ, մատչելի են: Անցյալ տարի հնարավորություն չունեի պարարտանյութ առնելու, բերքս ահագին նվազեց: Որ հաշվում ես, էլի ձեռնտու է դրանք առնելն ու օգտագործելը, քան անուշադրության մատնելը:

– Պետությունը քեզ որեւէ հարցով օգնո՞ւմ է:

– Անցյալ անգամ որ եկար՝ կարկտահարություն էր եղել: Լավ էլ գրել էիր, ափսո՜ս, կարդացել եմ: Ասա բանի տեղ դնող եղա՞վ: Չէ: Ոչինչ էլ չտվեցին: Ահա եւ քեզ՝ պետության վերաբերմունքը... Վարկ են տալիս: Գարնանը տալիս են, աշնանն ուզում, երբ դեռ բերքը չես էլ հավաքել: Մեր գյուղում մեկը 30 հազար դրամ վարկ էր վերցրել, մինչեւ բերքը ծախեց՝ բանկի պարտքերի մարման ժամկետներն անցան, տոկոսի վրա տոկոս եկավ, խեղճը 90 հազար պարտք փակեց: Էդ տեսակ վարկը գյուղացուն օգնելո՞ւ, թե՞ տունը քանդելու համար է: Երկարաժամկետ վարկ է պետք, գոնե մի 3 տարով, [illegible]: Հայաստանում գյուղատնտեսության հարցերով զբաղվողների ականջները կկերեի: Այ մարդ, ես բերքն աճեցնում եմ, բայց զբաղված մարդ եմ, իրացնելու վրա չեմ կարող ժամանակ կորցնել: Առեւտրի նախարարությունն ինչի՞ չի գալիս իմ տանից մթերքն առնի՝ գնա: Մասնավորը գալիս է, էժան գնով առնում, տանում վերավաճառում, մեկին՝ երեք, ինքն հարստանում է, տնտեսությունը մնում է աղքատ: Որովհետեւ վերավաճառողն իր եկամուտից տնտեսությանը չնչին բաժին է տալիս, ընդամենը վաճառի տեղի գինը: Իսկ ես ուզում եմ, որ տնտեսությունը հարստանա, պետական գանձարանը փող ունենա, որովհետեւ դրանից ինձ էլ բաժին կհասնի, հեյ որ չինի՝ հոռ բուժակը կավելանա, վերավաճառող մասնավորի հարստանալն ինձ ի՞նչ... Պետության, պետական պաշտոնյաների վրա շատ հարցերում եմ նեղացած: Գնացել, աշխարհե-աշխարհ ընկել՝ օգնություններ կամ վարկեր են մուրում: Գյուղի՛ն նայեն, գյուղի՛ն, հողը հազար էդպիսի օգնությունից ու վարկից շատ փոխհատուցում կտա:

– Գյուղացին հազիվ եկամտահարկ է տալիս, մինչեւ նրան ոտքի կանգնեցնենք, որ հարկը մեծացնելով տնտեսությունը պահենք՝ ժամանակ կանցնի, իսկ երկիրն այսօր է ապրել ուզում...

– Նախ, էսօր գյուղացին եկամտահարկ չի տալիս, ուղղակի հողի հարկ է տալիս, ըստ [illegible] մեծի: Գյուղացու եկամուտն ո՞վ է հաշվում, որ եկամտահարկ գանձի...

– Ո՞նց թե, հաշվառում չե՞ն անում:

– Տարին մի անգամ, հունվարին, անասունները հաշվառում են: Ինչքան ասում ես՝ էնքան գրում-գնում են: Ագրոտեխնիկական համակարգ չկա, որ անասնագլխաքանակը բազմացնելը ձեռնտու չլինի: Չնայած բուժպրոֆիլակտիկ միջոցառումները բարեխիղճ անում են, էդ մի բանից դժգոհ չեմ: Ուրիշ հաշվառում չկա: Աչքալուսով արտից նայում են, գրում, թե էսքան վարած կլինես, էսքան ցանած... Իմ եկամուտի ու վնասի ամենալավ հաշվարը էլի ես եմ: Որ ցգում-բանում եմ, մի բանից շատ եմ նեղվում՝ աշխատանքս չափազանց ցածր գին ունի: Ծախսս ու եկամուտս հավելելուց հետո պարզվում է, որ ողջ տարվա իմ աշխատանքը, ստացածս չհաշված, շատ-շատ մի 20 հազար դրամ արժի: Վիրավորական է: Այսինքն, երբ ես վարձու բանվոր պահեի, իմ տնտեսությունը վնասաբեր կլիներ, էդ չնչին վարձատրությամբ ոչ ոք չէր աշխատի, տասնապատիկ, հարյուրապատիկ ավել կուզեր: Դուրս է գալիս, որ ես հիմի իմ ընտանիքի ծորսն եմ, ինչս ինձ դաժան շահագործման եմ ենթարկում: Ճար չկա...

– Բայց գյուղացին կպչո՞ւմ է հողին, ամրանո՞ւմ է գյուղում:

– Հա, արտահոսք համարյա չկա, լնացած հետ եկողներ էլ համարյա չկան: Վեց տարվա մեջ մի հոգի է նոր տուն կառուցել սկսել, էն էլ դեռ չի ավարտել, կիսատ է: Բայց անցյալ տարի 3 հոգի բեռնատար ավտոմեքենա են գնել: Շատ լավ է, հիմի գյուղը 28 ավտո ունի, սովխոզից մնացած 25-ն էլ հաշված: Իսկ մի ավտոն ահագին բան է, գիտե՞ս քանի մարդու է ծառայում: Փողով, իհարկե, բայց գոնե ժամանակին հասնում է բերքին, խոտին, ցանքին: Ինչքան շատ տրանսպորտ ունեցող լինի, էնքան լավ: Որովհետեւ գյուղը հնուց ի վեր մի յուրահատուկ կյանքով է ապրում, համայնքային կյանքով: Գյուղում մեկի ուրախությունն էլ, տխրությունն էլ բոլորինն է...

– Հոգեւոր կյա՞նքն ինչպես է:

– Հեռուստացույցը: Ուրիշ բան չկա: Ամիսը մեկ էլ հիմնականում «Հայաստանի Հանրապետություն» ենք ստանում, խաղաղ երկրի-գնացողներն էլ ուրիշ թերթեր են բերում, պատահում է «Ազգն» էլ է ձեռներս ընկնում: Էդքան բան: Քաղաքի մեր կուսակցական գզվռտոցներից հեռու ենք, ժամանակ չունենք...

ՍԱԹԻԿ ՍԵՅՐԱՆՅԱՆ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բորիս Առուշանյան. «Ղարաբաղում ընդդիմություն չկա»

Ինչպես հայտնի է, նոյեմբերի 24-ին Լեռնային Ղարաբաղում առաջին անգամ կանցկացվեն նախագահական ընտրություններ: Այդ առնչությամբ վերջերս Հանրապետության մամուլում տպվել է ԼՂՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված ընտրությունների մասին օրենքի փոփոխությունը, ըստ որի «ընտրությունները ԼՂՀ-ում համարվում են կայացած, եթե քվեարկությանը մասնակցել է ընտրողների ընդհանուր թվի ոչ պակաս, քան 25 տոկոսը»: Հայտնի է նաեւ, որ այսօրվա դրությամբ ԼՂՀ ԿԸՀ-ն գրանցել է նախագահական երեք թեկնածուի: Նախագահական թեկնածուներ, ԼՂՀ ԱԺ պատգամավոր Բորիս Առուշանյանը եւ ԼՂՀ կոմկուսի կազմկոմիտեի նախագահ Հրանտ Մելքումյանը համաձայնել են մեկնաբանել հիշյալ օրենքը:

ԲՈՐԻՍ ԱՌՈՒՇԱՆՅԱՆ. – Ես որպես ԼՂՀ ժողովրդական պատգամավոր սխալ եմ համարում այդ որոշումը: Ղարաբաղը ոչ Գերմանիա է, ոչ Ճապոնիա, ոչ էլ ԱՄՆ: Այն գտնվելով ծանր պայմաններում, վերջնականապես կայացած պետություն չէ: Երկու տարուց ավելի պահպանվող «ոչ պատերազմ, ոչ խաղաղություն» իրավիճակը դեռ չի նշանակում, որ մենք լուծել ենք մեր առջեւ ծառացած բոլոր խնդիրները: Եվ նման պայմաններում ժողովրդի պասիվությունը, որ մենք ամրագրել ենք օրենքում եւ դա համարում ենք նորմալ երեւույթ (ասացվում է, որ եթե ընտրողների 75 տոկոսը չի մասնակցում ընտրություններին, այդ նրանց փոխարեն որոշում կարող է ընդունել ընտրողների 25 տոկոսը), ինքնըստինքյան նշանակում է, որ այս պետությունը ճիշտ չի կառուցվում:

– Ձեր կարծիքով հնարավո՞ր է արդյոք, որ Ղարաբաղում կրկնվի Հայաստանի սցենարը, այսինքն ընդդիմությունը միանա մեկ թեկնածու առաջադրելու նպատակով:

Բ. Ա.– Կարծում եմ՝ ոչ: Նախ, Ղարաբաղում ընդգծված ընդդիմադիր կուսակցություններ չկան: Չէի ցանկանա մանրանալ ու պարզաբանել, թե ինչպես դա ստացվեց: Իհարկե, թեկնածուներից մեկը՝ Հրանտ Մելքումյանը, ներկայացնում է կոմունիստական կուսակցությունը, բայց ԼՂՀ կոմկուսը գրանցված չէ Արդարադատության նախարարության կողմից: Իմ համոզմամբ, նախընտրական պայքարը հանրապետությունում կընթանա անձերի միջեւ, այսինքն այստեղ խոսք չի կարող գնալ ընդդիմության եւ իշխանությունների միջեւ պայքարի մասին, քանի որ որպես թեկնածու եւ ժողովրդական պատգամավոր, ունեմ իմ տեսակետները, հայացքները խաղաղության, տնտեսական որոշ հարցերում: Իմ պատկերացումներով, ընդդիմությունը կազմակերպված կուսակցություններն են իրենց գաղափարական ու սոցիալական ծրագրերով: Արցախում ընդդիմություն չկա, բայց կան ընդդիմադիր ու մեր ընդդիմադիր մարդիկ:

– Ի՞նչ եք կարծում, Ղարաբաղում հնարավո՞ր է ընտրությունների երկրորդ փուլ:

– Գիտեք, կանխագուշակումներն անշնորհակալ գործ են, թեպետ շատ կանխագուշակումներ, կապված մեծ հաղթականության հետ, իրականացել են, բայց այս հարցում դժվարանում եմ պատասխանել: Եթե համոզված լինեի, որ ընտրությունները կլինեն օրինական ու արդար, կփորձեի գուշակել ընտրությունների արդյունքները:

– Գոյություն ունե՞ն արդյոք ընտրությունների արդյունքները վերահսկելու մեխանիզմներ:

– Օրենքում նշված է, որ թեկնածուն իրավունք ունի ունենալ մինչեւ 30 վստահված անձ: Բացի այդ, նախաձեռնող խմբի անդամները կարող են ներկա լինել ընտրատեղամասերում: [illegible] Այսինքն՝ իմ նախաձեռնող խմբի 200 անդամները (ես այդպես եմ հասկանում օրենքը) կարող են տեղաբաշխվել բոլոր տեղամասերում: Դժվար է ասել, թե որքան արդյունավետ կլինի այդ 1–2 հոգու ներկայությունը 172 ընտրատարածքում եւ ընդամենը 200 մարդ: Ամբողջ հույսս դիտորդների, լրագրողների, հանձնաժողովների անդամների ազնվության, բարոյականության վրա է: Իմ կարծիքով, օրենքում կան թերություններ, որոնք իրավունք չեն տալիս թեկնածուներին վերահսկել ընտրությունների ընթացքը:

– Քանի որ ԼՂՀ-ում գոյություն չունի Սահմանադրական դատարան, ո՞ւմ պետք է դիմի նախագահական թեկնածուն, եթե նա համաձայն չէ ընտրությունների արդյունքների հետ:

– Սահմանադրական դատարանի բացակայությունն էլ մեր կառավարման թերություններից է: Նախագահական թեկնածուն կարող է դիմել Գերագույն դատարան: Ազգային ժողովի նիստերի ընթացքում մենք շատ ենք խոսել այդ մասին: Նիստերը չեն հեռարձակվում եւ հրապարակայնությամբ, որ ժողովուրդը տեսնի, թե ինչպիսի վեճեր են բորբոքվում այնտեղ: Անձամբ ես գտնում եմ, որ ժողովրդի կողմից չընտրված Գերագույն դատարանը երկարաժամկետ չէ եւ չի կարող լինել անկախ երրորդ իշխանություն: Ուստի չի կարող օբյեկտիվ որոշում կայացնել այս հարցում: Սակայն այսօրվա մեր պայմաններում դա միակ հնարավորությունն է:

– Լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ Ռոբերտ Քոչարյանը նշեց, որ նախընտրական արշավում ինքը պատրաստ է թեկնածուների հետ այսպես ասած ջենտլմենական համաձայնության գնալ: Ինչպե՞ս եք Դուք պատկերացնում այդ ջենտլմենությունը:

– Ես չեմ լսել այդ նրանից: Դա, անշուշտ, շատ գովելի է, համոզված է իր հայացքների, գաղափարների: Ես էլ միշտ ջանացել եմ, որ քաղաքական պայքարը պետք է ընթանա բարյացակամ, առանց վիրավորանքի, պիտակների, ստորացուցիչ մեղադրանքների: Նախաձեռնությունը կարելի է միայն ողջունել:

ՀՐԱՆՏ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ. – Նախագահական ընտրությունների մասին օրենքում մտցված փոփոխությունը շատ տարօրինակ է, առավել եւս այն [illegible], որ շուրջ 120 հազար բնակչություն ունեցող հանրապետությունում, ըստ օրենքի, նախագահ կարող են ընտրել 10–11 հազար քաղաքացիներ: Դուրս կգա, որ ընտրություններին մասնակցել է ընտրողների 25 տոկոսը: Դա կազմում է 15–20 հազար մարդ՝ քվեարկողների ընդհանուր թվից (76–78 հազար), այսինքն ըստ օրենքի նախագահ է ընտրվում այն թեկնածուն, որը հավաքել է 10–11 հազար ընտրողների ձայները: Նման մոտեցումը համարում եմ սխալ, [illegible]:

ԱՍՏՂԻԿ [illegible]

Ստեփանակերտ

Ազգ

Միջազգային

[illegible]

ԲԵՅՐՈՒԹ

Ինչ են տալու Լիբանանի կառավարությունն ու հայ երկու նախարարները ժողովրդին

[illegible]

ՏԱՄՏԱՄ

Էմիլ Կոնստանտինեսկուն ընտրվեց Ռումինիայի նախագահ

ԲՈՒԽԱՐԵՍՏ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռումինիայի նոր նախագահ է դարձել Ռումինիայի ժողովրդավարական կոնվենցիա միավորման նախագահ Էմիլ Կոնստանտինեսկուն: Կիրակի օրը երկրում կայացած ընտրությունների երկրորդ փուլի այս նախնական ու պաշտոնական արդյունքը ընտրական տեղամասերի փակումից անմիջապես հետո հաղորդել է Ռումինիայի ԻՐԱՍՊ խորհրդային սոցիոլոգիական ինստիտուտը: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, Էմիլ Կոնստանտինեսկուն ստացել է ընտրողների ձայների 54, իսկ նրա մրցակից Իոն Իլիեսկուն՝ 46 տոկոսը: Ընտրությունների առաջին մասնակի արդյունքները կհայտարարվեն կենտրոնական ընտրական բյուրոյի կողմից:

Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարարը Չինաստանում

ՊեԿԻՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՏ-DPA: Կիրակի օրը Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարար Եվգենի Պրիմակովը ժամանել է Շանհայ, սկսելով իր եռօրյա այցը Չինաստան: Երկուշաբթի օրը Պրիմակովը Պեկինում հանդիպել է Չինաստանի իր գործընկեր Ցզյան Ցիյենին: Արտգործնախարարները քննարկել են երկկողմ հարաբերությունների եւ միջազգային մի շարք խնդիրներ, այդ թվում՝ կայունությունը Կորեական թերակղզու վրա եւ Միջինարեւելյան խաղաղ գործընթացը: Երեքշաբթի օրը Եվգենի Պրիմակովը հանդիպելու է նաեւ նախագահ Ցզյան Ցզեմինի եւ վարչապետ Լի Պենի հետ: Կիրակի օրը Չինաստանի «Պեյլի Բիզնես» շաբաթաթերթը գրել է, թե 1996 թվականի առաջին ութ ամիսներին ռուս-չինական առեւտրի ծավալը կազմել է շուրջ 4,7 միլիարդ դոլար եւ սպասվում է, որ մինչեւ տարվա վերջ այն կհասնի 6 միլիարդ դոլարի:

Կխստացվի Ռուսաստան ներկրվող տավարի մսի մասնակի արգելքը

ԴՈՒԲԼԻՆ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իռլանդիայում անասունների հիվանդության դեպքերի («կովերի կատաղախտ») պատճառով այդ երկրից տավարի մսի Ռուսաստան ներմուծման մասնակի արգելքը 1997 թվականի հունվարի 1-ից կարող է խստացվել: Այս մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել են Իռլանդիայի գյուղատնտեսության նախարարությունում: Ներկայումս Ռուսաստան տավարի մսի ներկրումն արգելված է Իռլանդիայի երեք կոմսությունից: Սակայն վերջին շաբաթներս կովերն սկսել են «կատաղությամբ» հիվանդանալ նաեւ Իռլանդիայի մյուս կոմսություններում:

ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄ

Ալ Գորի կարիերան ստեղծվել է ԽՍՄԿԿ-ի փողերով

Մինչեւ վերջերս թվում է, թե ԱՄՆ փոխնախագահ Ալբերտ Գորի վերաբերյալ վարկաբեկիչ նյութեր գոյություն չունեն: Սակայն օրերս ամերիկյան «Ռեգնորիհաուզ» հրատարակչությունում լույս տեսավ «Գորը. Արմանդ Համմերի գաղտնիքը» գիրքը, որի հեղինակ Ռիչարդ Ջեյ Էփստինը, օգտագործելով Համմերների ընտանեկան ու հասարակական գործունեության փաստաթղթերը, հետաքրքիր փաստեր է բացահայտում ոչ միայն Արմանդ Համմերի, այլեւ Ալբերտ Գորի մասին:

Համաշխարհային քաղաքականության ինստիտուտի (ԱՄՆ) հայտնի մասնագետ Մայքլ Ռուլերը գրքի լույսընծայման առնչությամբ «Կոմսոմոլսկայա պրավդայի» թղթակցին տված հարցազրույցում մասնավորապես ընդգծում է, որ ամերիկացի գործարար, բոլշեւիկյան Ռուսաստանի եւ ԽՍՀՄ-ի, անձամբ Լենինի բարեկամ Արմանդ Համմերը սերտ կապեր է ունեցել Ալբերտ Գորի հոր հետ: Վերջինս, 1950-ական թթ. լինելով Ներկայացուցիչների պալատի անդամ եւ ապա սենատոր, դարձել էր Համմերի գլխավոր հենարանը եւ նույնիսկ գործընկերը:

Համմերի շնորհիվ Գորերի ընտանիքը հսկայական հարստություն դիզեց: Հիշյալ գրքի հեղինակ Ռ. Ջ. Էփստինը պարզաբանում է, թե երկու գործընկերները ինչ ճանապարհով են հարստացել: Նա փաստերով ապացուցում է, որ Արմանդ Համմերը ոչ միայն եղել է Ամերիկայում Խորհրդային Միության գործակալը, այլեւ զբաղվել է ԽՄԿԿ-ի փողերի «լվացմամբ», ինչպես նաեւ Չեկայից, ապա ՊԱԿ-ից օգնել է լրտեսական ցանց ստեղծել ԱՄՆ-ում:

Ահա թե ինչպես է հարստացել ԱՄՆ-ի ներկայիս փոխնախագահի հայրը, ահա թե ինչ միջոցներով է վճարել որդու ուսման վարձը: Մոտ ժամանակներս ԱՄՆ-ում, անկասկած, բուռն ծայն կհանի այս ամենի մասին:

Պ. Բ.

Իտալիա. Ումբերտո Բոսսիի «հարկային խռովությունը»

[illegible]

[illegible]

Ազգ

Մշակույթ

Սակայն ինչո՞ւ հայ կամ գերմանա-ավստրիական երաժշտություն. թվում է, թե հայ երաժշտությունը հնչում է ամենուր, կատարվում են նաեւ գերմանացի եւ ավստրիացի դասականների գործերը: Որտեղի՞ց այս նպատակամետ ծրագիրը: Դեռեւս 80-ականներին դիրիժոր Զավեն Վարդանյանը, ով մեծացել հայտնի է ոչ միայն որպես նրբանաշակ երաժիշտ, այլ նաեւ գերմանական երաժշտության ջատագով եւ հեղինակավոր նախաձեռնությունների հեղինակ, իրագործեց մեծ արձագանք գտած Բախի երաժշ-

Վարդանյանին, «Արամազդ» ՍՊԸ-ի հիմնադիրներ Ե. Խանգյանին եւ Ծ. Գասպարյանին, ծառատեխ-դիզայներ Լ. Իգիթյանին, որոնք ստանձնեցին մրցույթի նյութական հովանավորությունը: Միջոցառմանը աջակցում էին նաեւ «Գանձասար» աստվածաբանական կենտրոնի երաժշտական բաժինը եւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը:

Մրցութային ծրագիրը նախատեսում էր գերմանական Lied-ի (Շուբերտ, Շուման, Բրամս, Ռ. Շտրաուս, Մալեր, Վոլֆ), օրատորիալ (Բախ, Հենդել, Հայդն), օ-

ւերին դասվանող Պատարագի հրեշտակային եւ Ն. Շնորհալու «Ի գերեզման» տաղի, Կոմիտասյան «Կռունկի» փայլուն կատարումները, երգչական մեծ նրբազգացությամբ եւ ճաշակով այլի ընկան Կ. Բաբաջանյանի ծրագրի գերմանական կտորները, հատկապես Մալերի «Թափառաշրջիկ ենթավարպետի երգերից»: Բացառիկ էր Ա. Խաչատրյանի «Ուրախացիր, սրբուհի» շարականի մեկնաբանումը: Ամենեւ է, որ երիտասարդների հաջողության մեջ իրենց կարեւոր ներդրումն ունեն մեր ճանաչված երգիչ մանկավարժները

Մտորումներ մրցույթից հետո

Շուրջ երկու շաբաթ Կամերային երաժշտության սրահը հնչում էր հայ եւ գերմանա-ավստրիական երաժշտությունը: Երեւանցի երաժշտասերներին բացառիկ հնարավորություն էր ընձեռվել Կոմիտասի եւ հայ հոգեւոր երգերի կողքին ունկնդրելու Բախի, Հենդելի, Մոցարտի, Շուբերտի, Շումանի, Վագների, Ռ. Շտրաուսի, Մալերի, Հ. Վոլֆի ստեղծագործությունները, որոնցից շատը գալով, հազվագյուտ են հնչում մեր համերգասրահներում: Խոսքս հոյակերտ ամռայա երաժշտական կյանքի կենտրոնական իրադարձության՝ հայ եւ գերմանա-ավստրիական երաժշտության վոկալիստների առաջին մրցույթի եւ համանուն փառատոնի մասին է, որոնց միավորեց փառատոնի «Ողջագուրվե՛ք, միլիոններ» համերգային նշանաբանը:

տությանը նվիրված երեք փառատոն: 1993 թ. նա ստեղծեց գերմանա-ավստրիական երաժշտության բարեկամների ընկերությունը, որի նպատակն էր գերմանա-ավստրիական երաժշտության, մասնավորապես, գերմանական երգի Lied-ի տարածումը եւ կոնսերվատորիայի վոկալ բաժնում նոր հիմնավոր դասավանդման աջակցելը: Ընկերության գործունեությունը ընդլայնվում էր, ստանալով երկարատեւ ու մեծածավալ մշակութային ծրագրի բնույթ: 1995 թ. ամռանը Զ. Վարդանյանի ջանքերով եւ ղեկավարությամբ Ազգային օպերայի բեմում մեծ հաջողությամբ անցավ Մոցարտի «Առեւանգում հարեմից» օպերայի համերգային կատարումը, որտեղ փայլեցին բեմի երիտասարդ եւ կարող ուժերը Ա. Մխիթարյան, Գ. Գրիգորյան, Ե. Սահոյարյան, Ա. Թորոսյան, Ա. Կարապետյան եւ ուրիշներ: Այնուհետեւ դիրիժորը ձեռնամուխ եղավ Մոցարտի «Կախարդական սրինգ» օպերայի իրագործմանը, որը նույնպես նշված ծրագրի կարեւոր փուլերից էր: Անհասկանալի է միայն, թե ինչո՞ւ Ազգային օպերային թատրոնը յուրացրեց այդ աշխատանքը, խեղճ գլխելով մեծական նվագացանկում Մոցարտի հանճարեղ կորողն ունենալու հնարավորությունից: Բարեբախտաբար, գլխավորելով «Կախարդական սրինգի» իրագործման կարեւորությունը, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկի ղեկավարությունը հնարավորություն տվեց Զ. Վարդանյանին հնչեցնելու օպերան իր սիմֆոնիկ նվագախմբի եւ մենակատարների մի նոր կազմի հետ Գ. Գրիգորյան, Ն. Բաղդյան, Ա. Մայիլյան, Գ. Հիլինգյան, Ս. Սկոյան եւ ուրիշներ:

Եվ ահա Զ. Վարդանյանի նոր գաղափարը, նոր նախաձեռնությունը, կապված հայ եւ գերմանա-ավստրիական երաժշտության երեւանում անց- [illegible]

[illegible]

ԵՐԵՎԱՆ

Բաբաջանյանական կիրակի

Արդեն երեք տարի է, ինչ ռուսական մշակույթի «Հարմոնիա» միջազգային կենտրոնի նախաձեռնությամբ նոյեմբերի 11-ին հաջորդող առաջին կիրակի օրը տոնվում է որպես բաբաջանյանական կիրակի: Այս անգամ այն նշվեց նոյեմբերի 16-ին, Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանում: Արարողությանը ներկա էին կոմպոզիտորի մանկության եւ այնուհետեւ արդեն ողջ կյանքի ընկերներ Ալեքսանդր Հարությունյանը, Ղազարոս Սարյանը, Արամ Խաչատրյանը: Կոմպոզիտորական Բաբաջանյան-Հարությունյան-Միրզոյան-Սարյան-Խաչատրյան հնգյակին ճանաչում ու սիրում են ոչ միայն Հայաստանում: Այսօր այդ հնգյակից բացակայում է միայն Առնո Բաբաջանյանը, բայց ինչպես նշեց «Հարմոնիա» կենտրոնի անդամ Կլարա Հարությունյանը՝ «ինչքան տարիները մեզ հեռացնում են Առնոյից, նա այնքան թանկ է դառնում մեզ համար»: Տիկին Հարությունյանը ցավ հայտնեց նաեւ, որ մինչ օրս չի հիմնվել Առնո Բաբաջանյանի տուն-թանգարանը՝ «հանճարներ ծնել գիտենք, իսկ նրանց գնահատել՝ ոչ»:

Երեկոյթի ընթացքը ընթանում էր բաբաջանյանական ոգով, հիշողություններ՝ ուրախ եւ տխուր, դեմքեր, դեմքեր եւ համ- [illegible]

զինատեսի առջեւ կրկին հառնում էր Առնոն՝ տաղանդավոր, ուրախ, հումորի անսպառ պաշարով օժտված... Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանի տնօրենությունը անակնկալ էր պատրաստել. հանդիսատեսի ունկնդրությանը ներկայացվեց Առնո Բաբաջանյանի կատարմամբ «Էլեգիայի» վերջին ձայնագրությունը:

ՌՈՒԲԵՆ ԱՐԵՏՅԱՆ

Ֆրանսիական երաժշտությունը՝ Կամերայինում

Անցյալ շաբաթվա մշակութային կյանքի իրադարձություններից մեկն էլ նոյեմբերի 16-ին Կոմիտասի անվան Կամերային երաժշտության սրահում կայացած համերգն էր: Երեկոն նվիրված էր ֆրանսիական արվեստի երեք դարերը ընդգրկող ծրագրում միջազգային մրցույթի դափնեկիր, կոնսերվատորիայի դասախոս, ջութակահար Կամիլ Մախիթարյանը Մարինեա Շիրինյանի նվագակցությամբ կատարեց Ֆրանկի «Սոնատ լյա մաժոր», Րավելի «Սոնատ սոլ մինոր», «Հաբաներ», «Ցիգան» [illegible] [illegible] ստեղծագործությունները հայ ունկնդրին եւս մեկ անգամ մատուցելով ֆրանսիական նրբանաշակ երաժշտությունը:

ԳԱՅԱՆԵ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

«Իրականի եւ աբստրակցիայի սահմանները ստեղծագործելի են»

Տիգրան Աբրահամյանը ծնվել է Երեւանում, ավարտել գեղարվեստի թատերական ինստիտուտը 1979-ին հայ հանդիսատեսին ներկայացել Արվեստի աշխատողների տանը բացված անհատական ցուցահանդեսով: 1980-ից բնակվում է Պրահայում: Չեխիայի նկարիչների միության խորհրդի անդամ է: Անհատական ցուցահանդեսներ է ունեցել Գերմանիայի Համբուրգ եւ Դյուսելդորֆ քաղաքներում, մասնակցել մի շարք միջազգային ցուցահանդեսների, ի թիվս այլ մրցանակների Գրան-պրի փառատոնի 92-ին Պրահայում անցկացված կոմպոզիցիոն աշխատանքների մրցույթում: Նախորդ տարի Համբուրգում անցկացված II միջազգային բիենալեում արժանացել «Պրահայի ավանդին»: Վերջին անհատական ցուցահանդեսը կայացել է Փարիզի «Սերիո» ցուցասրահում: 96-ի մայիսին Ուկրաինա բնակչությունից հետո Տիգրան Աբրահամյանը Երեւանում է:

— Ձեր նկարչությունը «խմբերից» ուրեմն մնում տարածո՞ւմ եք:

[illegible]

ՇԱԽՄԱՏ

Էլինա Դանիելյանը մոտենում է առաջատարներին

[illegible]

Գ. Հ.

Հարություն Հակոբյանը և Մհեր Նորդանյանը՝ ԱՄՆ-ի չեմպիոններ

[illegible]

Գ. Հ.

Ատլանտան երախտապարտ է աշխարհի չեմպիոն Էվենդեր Հոլիֆիլդին

ԱՄՆ-ի Ատլանտա քաղաքի բնակչությունը [illegible]

Ջորդանը դերասանական փորձի պակասը լրացնում է բնական համակրելիությամբ

[illegible]

Լեոնարդը որոշել է վերադարձնել կորցրած տիտղոսը

[illegible]

«Մանչեսթեր Յունայթեդի» զարեջուրը

[illegible]

Կհասի՞ Բիրհոֆֆը Լա Մանը

[illegible]

ՆԵՏԱՁԳՈՒԹՅՈՒՆ

Արմեն Գալթյանը հռչակվեց Հայաստանի նետաձգության նոր չեմպիոն

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

[illegible]

[illegible]

Հայաստանի պարային զույգը 10-րդն էր

[illegible] 10-րդ տեղը:

Նոր նախագահի ղեկավարությամբ Ղանիա

[illegible]

Հ. Արզումանյանի հուշամրցաշար՝ ախոյանական

[illegible]

Հ. Ն.

Մոսկվայի «Սպարտակը» դարձավ Ռուսաստանի ֆուտբոլի չեմպիոն

Վճռական մրցամարտում երկրի անցյալ տարվա չեմպիոնը՝ «Ալանիան» վայր դրեց լիազորությունները

[illegible]

Հ. Ն.

Նոյեմբերի 21-ին, ժամը 14-ին, Հայաստանի գրողների միության փոքր դահլիճում կկայանա

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆԻ

«ԹԱԼԱՆՎԱԾ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ»

դրեմի ներկայացումը հեղինակի ընթերցմամբ:

Նոյեմբերի 19-ին, ժամը 13-ին ժուռնալիստի տան դահլիճում կկայանա հավաք-հանդիպում: «ՀՀ նախագահի ընտրության քվեարկությունների արդյունքների թվային վերլուծություններ», բանախոս՝ Անդրանիկ Բուռնազյան: Հրավիրվում են քաղաքական-հասարակական կազմակերպությունների, զանգվածային լրատվական միջոցների, մտավորականության, հասարակայնության լայն շրջանակների ներկայացուցիչներ:

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՍՓՅՈՒՌ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

«Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ USAID-ի միջոցներով:

Ձեռնարկությունների մասին տեղեկությունները ներկայացված են անգլերեն և ռուսերեն լեզուներով, ապրանքների և ծառայությունների ցուցիչը՝ անգլերեն, հայերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն և արաբերեն լեզուներով:

Հրատարակիչ՝ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ ԿԱՐԵԼԻ Է ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ԹԵՐԹԻ ԿՐՊԱԿՆԵՐԻՑ ԿԱՄ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻՑ:

✉ Փավստոս Բուզանդի 1/3, I-ին հարկ

☎ 58-13-51, 58-91-67

WHIRLPOOL

Home Appliances

WHIRLPOOL ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՖԻՐՄԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՐԱՑՆՈՒՄ Է

	գինը՝ ԱՄՆ դոլար
1. Սառնարան AGR 497	1999
2. Սառնարան ART 831	720
3. Սառնարան ART 836	765
4. Սառնարան ART 810	539
5. Սառնարան ART 816	574
6. Սառնարան ART 763	472
7. Սառնարան ART 762	440
8. Սառնարան ART 500	396
9. Սառնարան ART 728	366
10. Սառնախցիկ AFG 300	479
11. Սառնախցիկ AFG 027	417
12. Սառնախցիկ AFG 033	440
13. Լվացքի մեքենա AWM 807	440
14. Լվացքի մեքենա AWM 815	479
15 Լվացքի մեքենա AWG 336	702
16. Լվացքի մեքենա AWG 650	486
17. Միկրոալիքային վառարան AVM 430	272
18. Միկրոալիքային վառարան AVM 450	417
19. Միկրոալիքային վառարան AKL 530	199
20. Աքսորբեր AKR 613	89
21. Ֆիլտր (զտիչ) AKB 077	16,5
22. Յուղային ռադիատոր AKG	101
23. Յուղային ռադիատոր AKG	108,5
24. Յուղային ռադիատոր AKG	139

ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ՀԱՄԱՐԺԵՔ ԴՐԱՄՈՎ:

ՀԵՌ. 23-71-76, 23-29-95

Whirlpool Home Appliances

D I A N A

ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆԱԿՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

Նյութեր դիզայներական և ձևավորման աշխատանքների համար:

Ամեն օր, ժամը 10:00-18:00
Հասցե՝ Մ. Մաշտոցի 31, հեռ. 53-26-80

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՆՎԵՐԸ ՁԵՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԻՆ

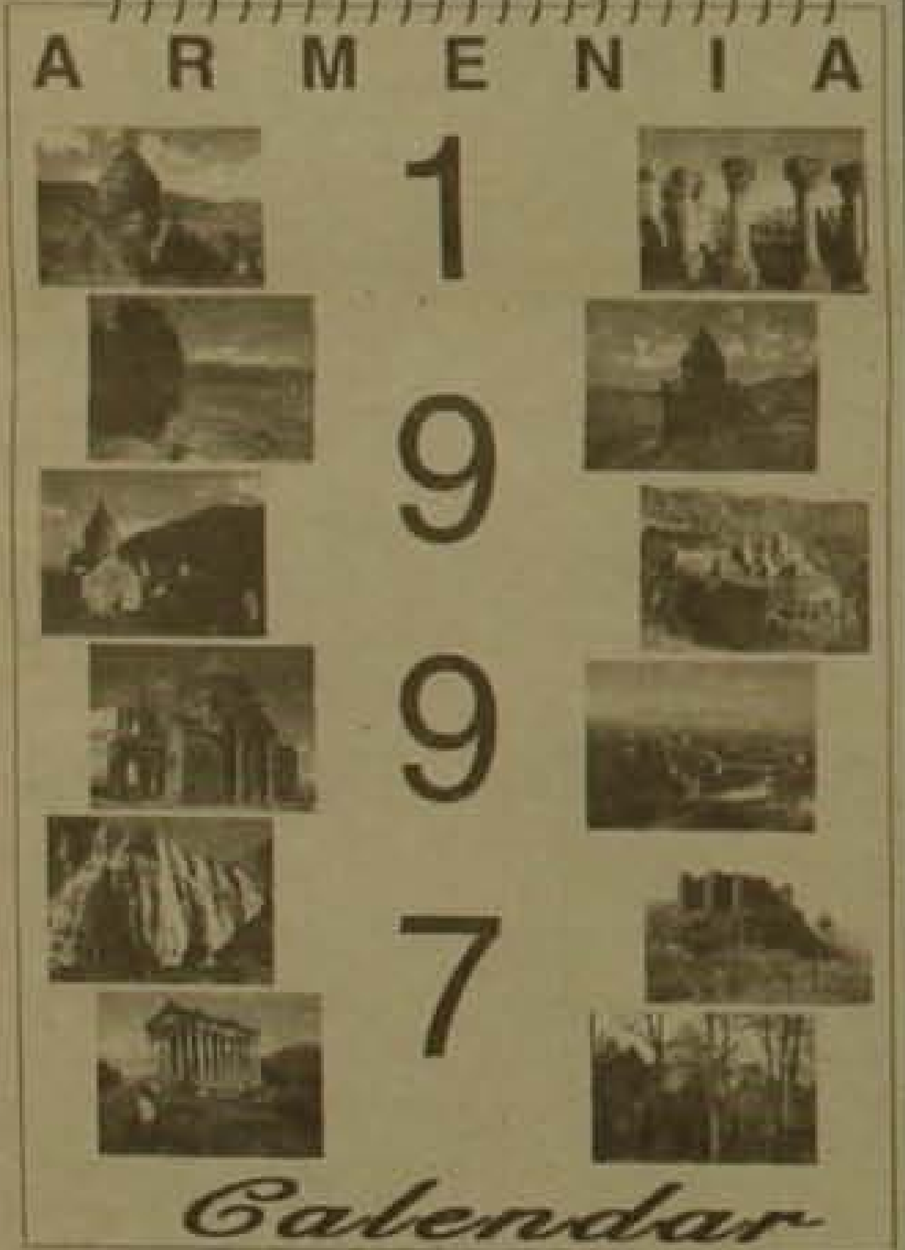

ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ԱՄՍԱԳՐԵՐԻ ԹԻՎ 1, 2 ԳՐԱԽԱՆ. ՆՈՒԹՍԵՆՏՐՈՒՄ, «ՆՈՐՔ», «ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ» ԳՐԱՍՏԵՂՈՒՄ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պարսկերեն լեզուն սովորել ցանկացողները հնարավորություն ունեն մասնակցել տարեկան լեզվի դասընթացների նոր կուրսերին: Դասընթացները տեղի են ունենալու Երևանում, Իրանի Իսլամական Հանրապետության մշակութային կենտրոնում, որը գտնվում է Կոմիտասի պողոտա, թիվ 49/3, իններորդ հարկ հասցեում: Ցանկացողները կարող են սույն թվականի նոյեմբերի 12-ից, երկու շաբաթվա ընթացքում, ամեն օր դիմել վերոնշյալ հասցեով՝ ցուցակագրվելու համար:

Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության մշակույթի բաժին

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (ընդհ. մակ.՝ 95 քմ, բնակ. մակ.՝ 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում, ունի վերնահարկ (45 քմ) Ընդհանուր մակ.՝ 140 քմ, Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ):

Հեռախոսներ 34-25-86 տուն, 58-18-41 աշխ (ժ 13^{00}-18^{00})

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, Դեմիրճյան 40 շենք, բն. 20:

Հեռախոս՝ 52-67-28

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:

Հեռախոսներ՝ 58-18-41, 52-30-56

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Ավանում(?)

ՀԵՌԱԽՈՍՆԵՐ՝ 25-11-87, 58-18-41

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն միջանկյալ 250 քմ այգիով (մեկը՝ 5 սենյակով, կրկնակի խոհանոց, լոգարան, զուգարան շքեղ վերանորոգված), մյուսը՝ 80 քմ ներքնահարկով և բնակելի երկու հարկով (առանց ներքին հարդարանքի) «Ջրվարդնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ):

Զ ա ն գ ա հ ա ր ե լ

27-22-57 (ժամը 10^{00}-17^{00}) կամ 58-33-26 (ժամը 18^{00}-ից հետո):

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հատուկ դասընթացների բաժինը

հրավիրում է մասնակցել

«Հայոց լեզվի ուսուցում»

թեմայով հետևյալ դասախոսություններին

Նոյեմբերի 25 — «Հայոց լեզվի ուսուցման նպատակներն ու խնդիրները»

Դեկտեմբերի 2 — «Հայոց լեզվի ուսուցման ծրագրերն ու դասագրքերը, նրանց ստեղծման սկզբունքները»

Դեկտեմբերի 9 — «Հայոց լեզվի ուսուցման արդի պահանջներն ու կիրառման ձևերը»

- Դասախոսությունները կվարեն Երևանի պետական մանկավարժական ինստիտուտի դոկտոր-պրոֆեսոր Վիգեն Ավագյանը և ՀՀ լեզվի տեսչության լեզվական վարչության պետ Արսեն Սարգսյանը:
- Դասախոսությունների սկիզբը՝ 15:00, ՀԱՀ փոքր դահլիճում:
- Յուրաքանչյուր դասախոսություն կտևի երկու ժամ:
- Մուտքն ազատ է:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 27-16-58

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍՈՎ 589167, 581351

Երևան-23, Արշակունյաց 2 ... Պատվեր 69149 ... Տպաքանակ 4000 ... 18. 11. 1996 Գինը 75 դրամ